



Charakterystyka przyjazdów do Polski w pierwszej połowie 2013 roku

I. Przyjazdy do Polski

W ciągu pierwszych sześciu miesięcy 2013 roku było, jak szacujemy 35 mln przyjazdów cudzoziemców, o 5,6% więcej niż w tym okresie poprzedniego roku. Liczbę przyjazdów turystów w tym czasie szacujemy na ponad 7,1 mln (o 6% więcej).

Tabela 1. Liczba przyjazdów w pierwszym półroczu 2013 r. według głównych grup krajów (w tys.)

Kraj/grupa krajów	Przyjazdy ogółem	zmiana	w tym turyści	zmiana
Ogółem	35 050	5,6%	7 105	6%
27 krajów UE	28 055	4,4%	4 455	5%
Stara UE	15 740	5,7%	3 530	5%
Niemcy	14 300	5,8%	2 240	6%
Wielka Brytania	300	15,4%	270	13%
Niderlandy	220	4,8%	200	3%
Austria	180	5,9%	160	3%
Włochy	150	3,4%	135	4%
Francja	130	8,3%	110	10%
Szwecja	95	5,6%	75	7%
Pozostałe kraje 15UE	365	-3,9%	340	-4%
Nowa UE	12 315	2,6%	925	6%
Czeska Republika	7 100	-0,3%	110	10%
Słowacja	3 345	7,2%	55	10%
Litwa	1 400	6,9%	340	6%
Łotwa	210	7,7%	190	9%
Węgry	100	0,0%	85	0%
Pozostałe kraje 12UE	160	3,2%	145	4%
Sąsiedzi spoza Schengen	6 380	11,5%	2 040	7%
Ukraina	3 200	10,7%	980	11%
Białoruś	1 920	6,1%	700	3%
Rosja	1 260	23,5%	360	6%
Ważne zamorskie	240	6,7%	240	9%
USA	130	8,3%	130	8%
pozostałe zamorskie*	110	4,8%	110	10%
Reszta świata	375	4,2%	370	4%

Źródło: badania i oszacowania Activ Group, I-VI 2013 r.

*) Australia, Japonia, Kanada, Korea Płd.

Według danych GUS, w ciągu sześciu miesięcy 2013 roku z obiektów zakwaterowania zbiorowego korzystało o 5% więcej cudzoziemców niż w tym samym okresie 2012 roku. Liczba udzielonych im noclegów wzrosła o 4%. Analizując zmiany według miesięcy widzimy przyrosty w okresie styczeń-maj oraz spadek w czerwcu (o 3,8%). Przyrosty wahały się od 0,3% w kwietniu do 10% w maju i 9,8% w lutym. Należy zaznaczyć, że

w czerwcu ub.r. z uwagi na organizację Euro 2012 wzrost liczby noclegów mógł być większy, dlatego porównując oba miesiące r/r, w czerwcu 2013 obserwujemy spadek. Do krajów o największym wzroście liczby korzystających z bazy noclegowej należą nasi sąsiedzi ze wschodu: Białoruś (46%) i Ukraina (27%). Spośród krajów europejskich wyróżniają się ponadto: Rumunia, Norwegia, Szwecja, Łotwa (10-20%). Z krajów pozaeuropejskich zwraca uwagę znaczny wzrost liczby gości z Azji: Republiki Korei (ponad 100%), Hong-Kongu, Chin i Japonii oraz USA. Największe spadki zanotowały kraje, z których wzmożona liczba turystów odwiedziła Polskę podczas Euro: Irlandia, Grecja oraz Czechy, Hiszpania. Ponadto spadła liczba turystów z Cypru, Portugalii, Malty, Finlandii, Słowenii, Estonii oraz spoza Europy – Indii i Kanady

II. Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych w 1. półroczu 2013 r.

Tabela 2. Cele przyjazdów

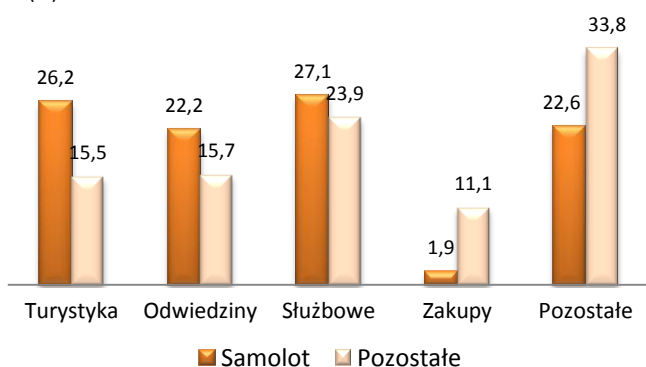
Cel przyjazdów (%)	Ogółem	Niemcy	14 UE	Nowe kraje UE	Ros, Biał., Ukr.	Główne zamorskie
Turystyka: wakacje, zwiedzanie itp.	20	24	29	20	9	27
Odwiedziny krewnych lub znajomych	20	21	23	16	16	36
Cele zdrowotne	5	10	6	2	0	1
Sprawy zawodowe lub służbowe	26	24	26	40	23	21
Prywatne przyjazdy szkoleniowe	2	3	1	4	1	0
Dorywcza praca	2	1	1	1	4	1
Zakupy na własne potrzeby	10	1	2	2	35	0
Cele religijne	2	2	2	1	1	1
Odwiedziny miejsca pochodzenia	3	6	2	2	1	6
Tranzyt	5	2	2	7	8	5
Inne cele	5	6	6	6	2	2

Źródło: badania Activ Group, I-VI 2013 r.

Wyniki uzyskane w pierwszych dwóch kwartałach 2013 roku wskazują na utrzymanie struktury przyjazdów według typów podróży. Zmiany występują jedynie w przypadku poszczególnych krajów lub grup krajów. W grupie krajów „starej Unii” (poza Niemcami) widzimy wzrost udziału przyjazdów w odwiedzinach oraz zawodowych i zdrowotnych i spadek – tranzytowych oraz szkoleniowych. W grupie krajów „nowej Unii” znacznie spadł tranzyt oraz podróże zakupowe na korzyść przyjazdów turystycznych i zawodowych. Cele kluczowe przyjazdu Niemców pozostały niemal niezmienione, wzrósł udział odwiedzin miejsca pochodzenia oraz przyjazdy zdrowotne, spadły przejazdy tranzytowe oraz „inne cele” (ich wzrost w roku ubiegłym był związany z uczestnictwem w czerwcowych Mistrzostwach Europy). Jeśli idzie o grupę „głównych krajów zamorskich”, widzimy wzrost udziału przyjazdów prywatnych (turystyczno-wypoczynkowe i odwiedzin krewnych lub znajomych) oraz przyjazdów służbowych, a spadek – religijnych i odwiedzin miejsca pochodzenia. Sąsiedzi zza wschodniej granicy częściej, niż w analogicznym okresie roku ubiegłego, przyjeżdżali pracować dorywczo, w odwiedzinach i na zakupy, rzadziej – służbowo oraz w „innych celach” (podobnie, jak Niemcy – w związku z Euro2012).

W nowym systemie badań mamy w próbie nadreprezentację turystów badanych na lotniskach. W związku z tym zwracamy uwagę na zróżnicowanie celów pobytu między tymi, którzy podróżowali drogą lotniczą i pozostałymi. Typowa turystyka występuje częściej wśród tych, którzy korzystali z transportu lotniczego. Dzieje się tak również w przypadku przyjazdów służbowych oraz w odwiedzinach.

Rys. 1. Zróżnicowanie celów pobytu według środka transportu (%).



Źródło: badania Activ Group, I-VI 2013 r.

W grupie przyjazdów służbowych w pierwszym półroczu 2013, podobnie jak w poprzednim roku, dominowały podróże delegacyjne (związane z prowadzeniem interesów w imieniu firmy) oraz związane z obsługą transportu (chodzi tu głównie o przewóz towarów). Ich udział wyniósł odpowiednio 40% i 26%. Wielkość segmentu kongresowo-konferencyjno-targowego nie zmieniła się (do 13%).

Tabela 3. Długość pobytu

Liczba noclegów (%)	Ogółem	Niemcy	14 UE	Nowe kraje UE	Ro., Biał., Ukr.	Główne zamorskie
1 do 3 nocl.	56	42	36	86	82	12
4 do 7 nocl.	28	33	48	13	14	38
8 do 28	15	25	15	1	2	38
Ponad 4 tyg.	1	0	1	0	1	12
Średnia liczba noclegów	4,5	5,5	6,2	1,9	2,6	8,0

Źródło: badania Activ Group, I-VI 2013 r

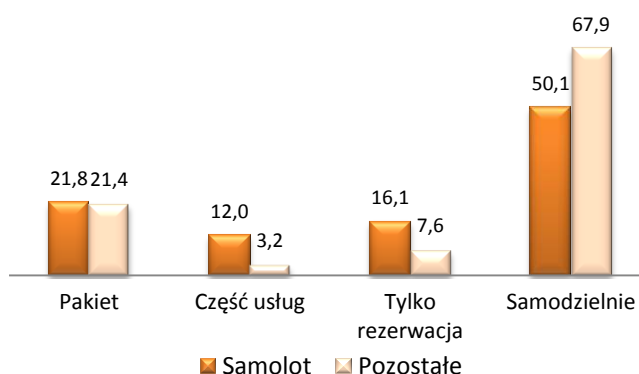
W badanym okresie 2013 roku średnia długość pobytu turystów w Polsce wzrosła do 4,5 noclegu. Do 6,2 nocl. wzrosła długość pobytu turystów z krajów „14UE”, Niemcy przebywali średnio 2 dni dłużej, natomiast znaczny spadek obserwujemy w grupie pozostałych krajów (w tym zamorskich) - do 8 dni oraz niewielki - krajów wschodnich (do 2 dni). Reguła, że przyjazdy drogą lotniczą wiążą się z dłuższym pobytem w Polsce potwierdziła się i tym razem (5,4 noclegu – wobec 4,0 w przypadku przyjazdów drogą lądową), chociaż dystans między nimi spadł. Jak zazwyczaj, najkrócej przebywali w Polsce sąsiedzi ze wschodu i turyści z nowych krajów Unii.

Tabela 4. Sposób organizacji przyjazdu

Organizacja przyjazdu (%)	Ogółem	Niemcy	14 UE	Nowe kraje UE	Ro., Biał., Ukr.	Główne zamorskie
Zakup pakietu	20	34	18	8	5	34
Zakup części usług	7	3	13	9	1	6
Tylko rezerwacja	9	12	17	10	1	8
Samodzielnie	64	51	52	73	93	52

Źródło: badania Activ Group, Activ Group, I-VI 2013 r

Rys. 2. Zróżnicowanie sposobu organizacji podróży według środka transportu (%).



Źródło: badania Activ Group, I-VI 2013 r

W ciągu sześciu miesięcy 2013 roku pakiet wykupiło więcej turystów niż w tym samym okresie 2012 roku, spadł za to udział samodzielnych wyjazdów. Odsetek kupujących pakiety był (jak poprzednio) zdecydowanie największy wśród turystów

z krajów pozaeuropejskich i dorównał mu wielkością odsetek wśród Niemców. W przypadku krajów „starej Unii” nastąpił wzrost liczby korzystających z pełnych pakietów (o 5 pkt. proc), kosztem wyjazdów organizowanych samodzielnie i rezerwacji. Taką samą zmianę, ale w znacznie większym stopniu obserwujemy wśród obywateli Niemiec (niemal dwukrotny wzrost pakietów). Podróżujący drogą lotniczą częściej niż pozostali korzystają z różnych form pośrednictwa w organizacji przyjazdu. Przyjazdów samodzielnych było wśród podróżujących samolotem 50%, a wśród podróżujących drogą lądową – 68%.

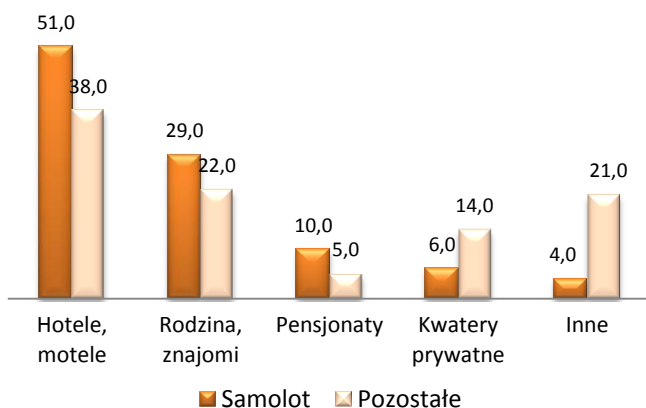
Z noclegów w obiektach typu hotelowego korzystało ogółem 48% turystów (znacznie więcej niż w poprzednich latach). W grupie gości z krajów „starej Unii” udział nocujących w hotelach lub motelach znacznie wzrósł, podobny trend obserwujemy dla każdej z grup krajów z wyłączeniem „nowej Unii”, odbyło się to kosztem noclegów u rodziny i znajomych oraz w kwaterach prywatnych. Z bazy typu hotelowego korzystało blisko 60% turystów badanych na lotniskach.

Tabela 5. Baza noclegowa

Miejsce noclegów (%)	Ogółem	Niemcy	14 UE	Nowe kraje UE	Ro, Biał, Ukr.	Główne zamorskie
Hotele, motele	48	51	71	26	35	56
Pensjonaty	6	10	2	6	5	2
Domy letnie, apartamenty, studio itp	1	1	2	0	2	
Campingi, pola namiotowe	1	2	0	2	1	2
Kwatery prywatne	10	6	5	24	12	3
Mieszkania rodziny lub znajomych	23	23	18	20	24	32
Inne miejsca noclegowe	11	7	2	22	20	5

Źródło: badania Activ Group, I-VI 2013 r.

Rys. 3. Zróżnicowanie wykorzystywanej bazy noclegowej według środka transportu (%).



Źródło: badania Activ Group, I-VI 2013 r.

W pierwszym półroczu 2013 r. do najczęściej odwiedzanych województw należały: małopolskie, dolnośląskie, lubelski i pomorskie.

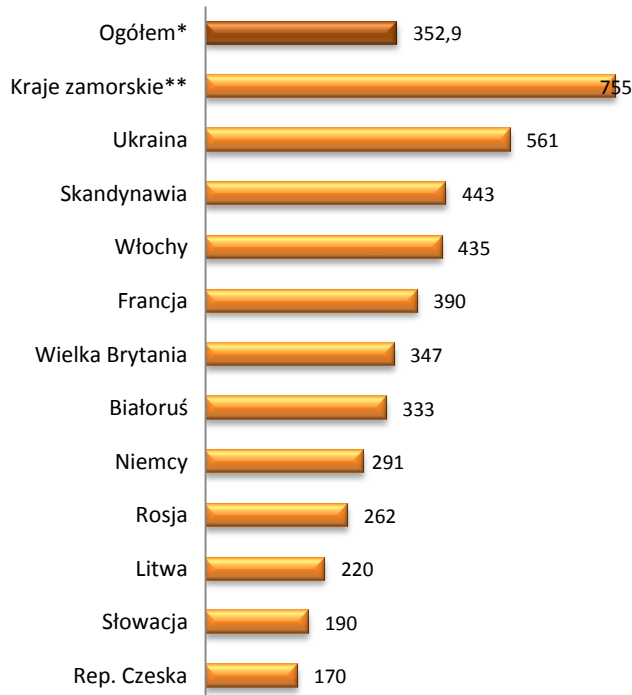
Nie zmieniła się charakterystyczna cecha turystyki przyjazdowej do Polski, polegająca na znacznym odsetku wielokrotnych wizyt. Tylko 26% badanych odwiedziło Polskę jedynie raz w ciągu 12 miesięcy, a 35% było u nas pięć lub więcej razy. W przypadku sąsiadów ze wschodu odsetek ten wyniósł aż 63%.

W strukturze demograficznej turystów odwiedzających Polskę w 2013 roku stwierdzamy nieznaczne zmiany w przypadku udziału osób deklarujących polskie pochodzenie (26%). Jeśli zaś idzie o wiek – najliczniej reprezentowane są osoby w wieku od 35 do 44 lat (27%), a następnie – w wieku 45-54 i 25-34 lata (po 20%). Struktura wg płci – prawie bez zmian (61,2% do 38,8% na korzyść mężczyzn).

III. Wielkość i struktura wydatków turystów

Z badań zrealizowanych w pierwszym półroczu 2013 roku wynika, że przeciętne wydatki turystów poniesione na terenie Polski ukształtowały się na poziomie 353 USD na osobę i 77 USD na jeden dzień pobytu (średnie ważone). Obydwie wartości są wyższe, niż w porównywalnym okresie 2012 roku (odpowiednio o 2,6% i 5,4%).

Rys. 4. Przeciętne wydatki turystów na osobę w 1. półroczu 2013 roku w USD (według krajów)



Źródło: badania Activ Group, I-VI 2013 r.

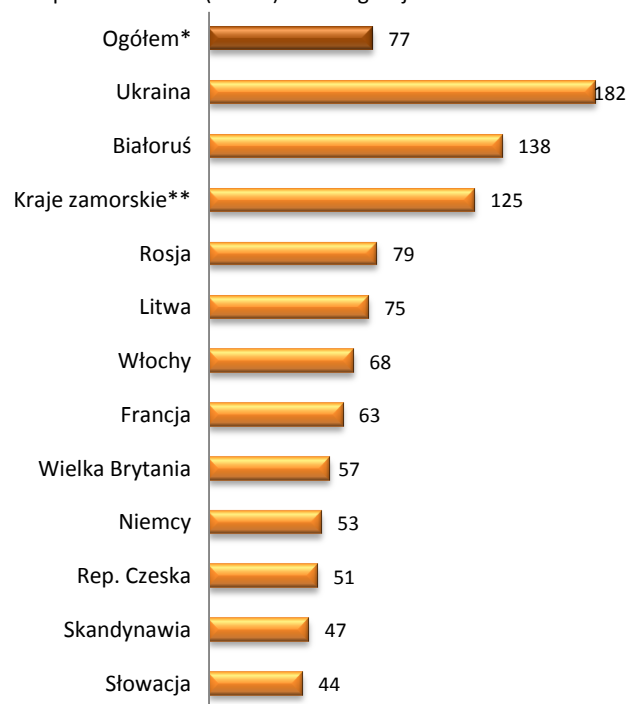
**) Kraje zamorskie: Australia, Japonia, Kanada, Korea Płd. i USA.

Wzrostowi przeciętnych wydatków na osobę towarzyszy wzrost stopnia ich zróżnicowania według krajów; wydatki te wahały się w granicach od 53 USD (Estonia) do 755 USD (wybrane kraje zamorskie).

W relacji do pierwszego półrocza 2012 roku obserwuje się tendencje spadkowe, ale nie dotyczą one większości krajów. Wzrost wielkości przeciętnych wydatków na jedną osobę notujemy jedynie analizując przyjazdy ze Skandynawii i Litwy (o połowę), Włoch (o 37%, co stanowi powrót do wcześniejszych trendów, po znacznym spadku w I półroczu 2012 r.) i Ukrainy (20%) oraz krajów zamorskich (10%). Obserwujemy spadek wydatków nierezydentów z Rosji i Słowacji (po 18%) oraz Francji (16%). W przypadku większości ważnych rynków emisyjnych spadki (bądź wzrosty) kształtowały się na poziomie 5-8%.

Zbliżone tendencje charakteryzują przeciętne wydatki turystów na jeden dzień pobytu. W pierwszym półroczu bieżącego roku wahały się one w granicach od około 40 USD (Estonia) do 138 USD (Białoruś).

Rys. 5. Przeciętne wydatki turystów na 1 dzień pobytu w 1. półroczu 2013 r. (w USD) – według krajów



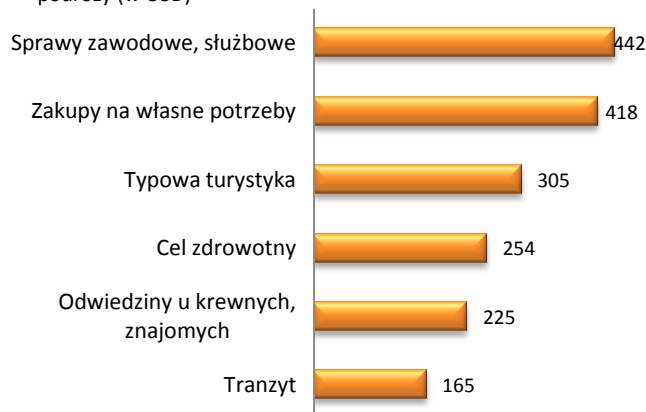
Źródło: badania Activ Group, I-VI 2013 r.

W relacji do pierwszego półrocza 2012 roku obserwuje się zróżnicowane tendencje w odniesieniu do szeregu badanych rynków; istotny wzrost wielkości wydatków na dzień pobytu odnotować należy w przypadku naszych wschodnich sąsiadów: Białorusi, Ukrainy, Litwy, (między 25% a 33%) oraz Włoch i Wielkiej Brytanii (17% i 8%). Warto zauważyć, że wraz ze wzrostem liczby turystów z bogatych krajów Azji, przeciętne wydatki w grupie krajów zamorskich wzrosły aż o 166%. Z

uwagi na znaczenie dla polskiej turystyki przyjazdowej, szczególnie niekorzystny jest się spadek wydatków turystów z Niemiec (nadal utrzymujący się) a także z Francji i sąsiadów z południa: Czech oraz Słowacji.

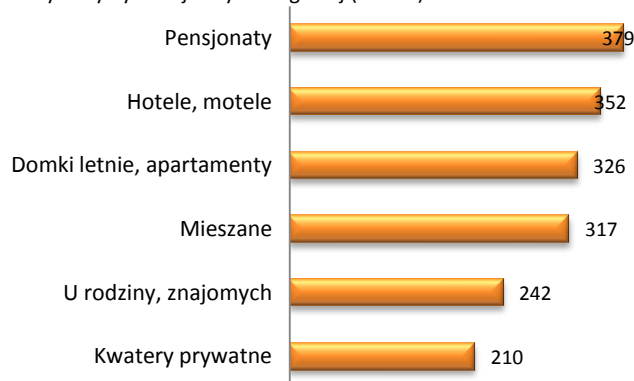
Ogólne tendencje wzrostowe w zakresie wydatków przeciętnych znajdują również swoje odzwierciedlenie we wzroście wydatków według deklarowanych celów podróży i miejsca zakwaterowania. Zmalały jedynie wydatki osób deklarujących zdrowotne cele podróży oraz przejeżdżających przez Polskę tranzytem. W pierwszym półroczu 2013 roku – podobnie jak w roku ubiegłym – najwięcej pozostawiały w Polsce osoby wskazujące na przyjazdy w celach służbowych (ok. 442 USD na osobę), następnie po zakupy na własne potrzeby (418 USD) i w celach typowo turystycznych (305 USD). Warto podkreślić utrzymanie wzrostowej tendencji przeciętnych wydatków turystów podróżujących w celach rodzinnych.

Rys. 6. Wydatki turystów w 1. półroczu 2013 r. według celu podróży (w USD)



Źródło: badania Activ Group, I-VI 2013 r.

Rys. 7. Wydatki turystów w 1. półroczu 2013 r. według rodzaju wykorzystywanej bazy noclegowej (w USD)



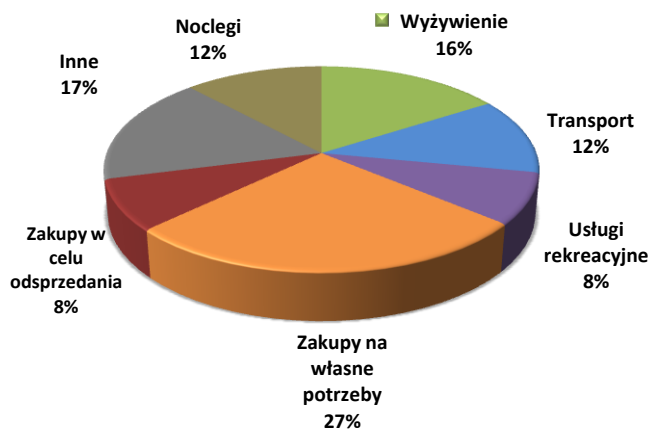
Źródło: badania Activ Group, I-VI 2013 r.

Jeśli chodzi o wydatki według rodzaju bazy noclegowej, z której korzystali turyści, do roku ubiegłego najwięcej pozostawiały w Polsce osoby, które zatrzymywały się na nocleg w różnych rodzajach bazy (pozycja *mieszane* – 573 USD na osobę), następnie nocujące tylko w hotelach i motelach (360 USD) oraz pensjonatach (283 USD). Najmniejsze sumy – tak jak w

poprzednich okresach – pozostawiali w Polsce turyści korzystający z zakwaterowania w domkach letnich i apartamentach. W roku 2013 ta struktura uległa zmianie i obecnie najczęściej wydają osoby nocujące w pensjonatach, wzrosła również pozycja: domki letnie/apartamenty.

Rodzajowa struktura wydatków nie odbiega w sposób znaczący od tej, którą oszacowano dla pierwszej połowy ubiegłego roku. Z uzyskanych od respondentów danych wynika, że przeznaczyci oni mniej środków na noclegi (spadek z 18% na 12%) a więcej na zakupy dla siebie (wzrost o 3 punkty proc.). Pozostałe istotne kategorie wydatków kształtują się podobnie, jak w I półroczu roku ubiegłego i wynoszą: wydatki na wyżywienie – 16%, transport – 12%, zakupy w celu odsprzedania – 8%. Spadły nieco wydatki na usługi rekreacyjne (z 10% na 8%). Na wydatki przeznaczone na wyżywienie składały się przede wszystkim koszty zakupu usług gastronomicznych (69,8%); jest to mniej niż rok wcześniej. Pozostałe wydatki należy wiązać z zakupami żywności. Z kolei w kosztach transportu największy – podobny jak poprzednio – był udział zakupu paliwa (ok. 57,7%, wobec 57,3% w 2012 r.), natomiast nieco mniej (29,6% wobec 33% w 2012 r. i 37,7% w 2011 r.) wydano na zakup biletów. Po latach trendu spadkowego dotyczącego wydatków na zakupy traktowane łącznie, obserwujemy pozytywny wzrost w tej kategorii (z 31% na 35%). Zwraca uwagę fakt, że maleje udział wydatków pokrywanych kartami płatniczymi (w pierwszym półroczu 2013 r. 16,7%, w 2012 - 20,9%, 2011 r. - 25,5%, w 2010 r. 23,8%, a w 2009 r. - 28,2%). Wydaje się, że jest to konsekwencją rosnącego znaczenia rynków wschodnich, których rezydenci rzadziej posługują się taką formą płatności.

Rys. 8. Struktura wydatków poniesionych przez turystów na terenie Polski w 1. półroczu 2013 r. (w %)



Źródło: badania Activ Group 2013 r.

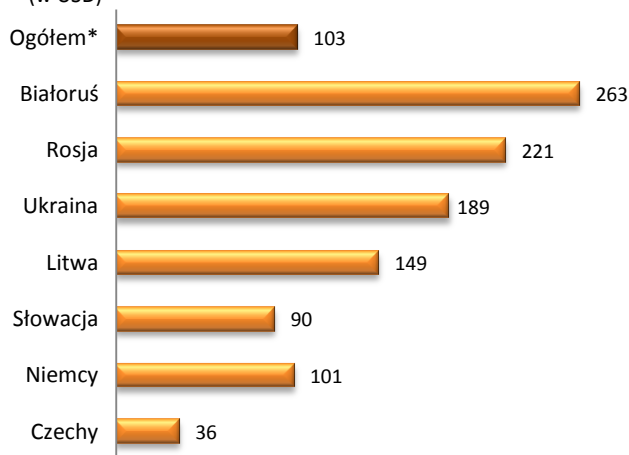
W pierwszej połowie 2013 roku osoby deklarujące polskie pochodzenie ponosiły na terenie Polski nieco niższe wydatki niż pozostali. Na podstawie przeprowadzonych badań można

również ocenić zależność pomiędzy wiekiem respondentów, a ponoszonymi przeciętnymi wydatkami. W pierwszej połowie 2013 roku najwyższy poziom wydatków deklarowali respondenci w wieku 35-44 lata, a następnie w wieku 45 – 54 lata. Z badań wynika ponadto, że najwyższe wydatki związane były z wizytami w woj. łódzkim i lubelskim, najniższe – w zachodniopomorskim i pomorskim.

IV. Wydatki odwiedzających jednodniowych

W pierwszym półroczu 2013 roku przeciętne wydatki osób nie korzystających na terenie Polski z noclegów (odwiedzających jednodniowych) oszacowano na dokładnie takim samym poziomie, jak w roku ubiegłym (ok. 103 USD); jest to średnia ważona. Znacząco jednak zmienił się udział i wielkość wydatków poszczególnych państw. W tej grupie badanych najwyższe wydatki zadeklarowali nasi wschodni sąsiedzi z Białorusi (263 USD), Rosji (221 USD), Ukrainy (189 USD) i Litwy (149 USD), najniższe – z Czech (36 USD). Warto zauważyć, że wraz z otwarciem małego ruchu granicznego z Federacją Rosyjską, wydatki Rosjan wzrosły jedną trzecią. Nieco mniejszy wzrost notujemy dla obywateli Ukrainy oraz Białorusi (po 26%), ale znaczący dla Litwy – 93%. Spadek wydatków dotyczy głównie południowych sąsiadów – Czechów (59%), Słowaków (17%), Co do wydatków podróży z Niemiec, to wzrosły one o 7%.

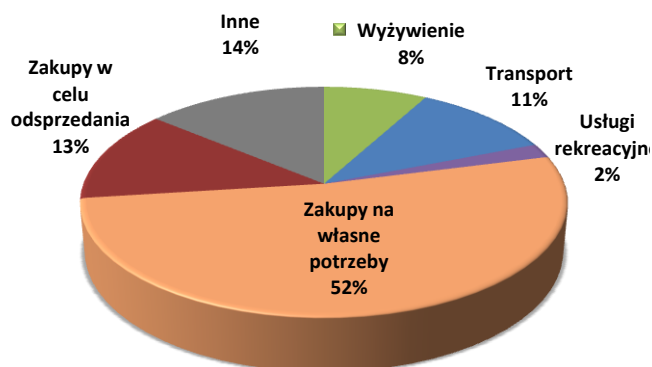
Rys. 9. Przeciętne wydatki odwiedzających jednodniowych w 1. półroczu 2013 r. według krajów (w USD)



Źródło: badania Activ Group, I-VI 2013 r.

Rodzajowa struktura wydatków odwiedzających jednodniowych jest niemal identyczna jak ta, jaką oszacowano dla analogicznego okresu 2012 roku. Podobnie jak w poprzednich latach, w pierwszym półroczu 2013 roku największe sumy wydawane były w związku z zakupami na własne potrzeby (52% wobec 51,2% w 2012, 48,8% w 2011, 48,1% w 2010 i 48,5% w 2009 roku), a następnie na transport (11%; 11,8% w 2012, 12,2% w 2011, 13,9% w 2010 r.).

Rys. 10. Struktura wydatków odwiedzających jednodniowych w 1. półroczu 2013 r. (w %)



Źródło: badania Activ Group, I-VI 2013 r.

Udział wydatków na zakupy dokonywanych w celu dalszego odsprzedań spadł o 1% (14,0% w 2012, 17,8% w 2011 i 16,1% w 2010 roku). Wydatki te, jako nieturystyczne, powinny być analizowane osobno. Wśród sum przeznaczonych na wyżywienie mniej niż w ubiegłym roku stanowiły wydatki na usługi gastronomiczne (54%; 68,8% w 2012, 73% w 2011 i 59,2% w 2010 roku). Podobnie jak rok wcześniej, na koszty transportu niemal w całości składają się wydatki związane z zakupem paliwa (95,5%, 91,2% w 2012 94,8% w 2011 i 88,4% w pierwszym półroczu 2010 r.). Około 13% wydatków odwiedzających jednodniowych pokrywane jest kartami płatniczymi.

V. Podsumowanie

Analiza wyników badań przeprowadzonych w pierwszym półroczu 2013 pozwala zwrócić uwagę na kilka ważnych zjawisk:

- W porównaniu z pierwszym półroczem 2012 roku analizowany okres charakteryzuje się wzrostem liczby przyjazdów cudzoziemców (o 6%). Zwiększył się zarówno ruch turystyczny na terenie Polski, jak i przyjazdy odwiedzających jednodniowych (w dużej mierze za sprawą otwarcia małego ruchu granicznego z Federacją Rosyjską).
- Równoległe do pozytywnego trendu w odniesieniu do liczby podróży, obserwuje się niewielką wzrostową tendencję w zakresie poziomu przeciętnych wydatków, liczonych w USD: wzrost wydatków turystów (o 2,6%) przy równoczesnym zachowaniu tej samej wartości przeciętnych wydatków odwiedzających jednodniowych. Wzrost przeciętnych wydatków turystów dotyczy w głównej mierze Skandynawów i Litwinów oraz Włochów i Ukraińców. Zmniejszeniu uległy wydatki głównie Rosjan, Słowaków i Francuzów.

- Nastąpiło przeszacowanie udziału poszczególnych nacji w wydatkach odwiedzających jednodniowych; dotyczy to większości krajów ościennych – nastąpił znaczący wzrost wydatków przyjeżdżających z Rosji, Ukrainy i Białorusi i Litwy. Tendencję wzrostową zahamował spadek wydatków odwiedzających jednodniowych z Czech i Słowacji.
- Ubiegłoroczne trendy spadkowe odnoszące się do zmian wydatków w przypadku krajów istotnych z punktu widzenia generowania ruchu turystycznego, takich jak Włochy, Wielka Brytania i kraje skandynawskie, w tym roku uległy odwróceniu i te właśnie kraje zwiększyły swój udział w puli wydatków turystycznych, choć jedynie Brytyjczycy znacząco zwiększyli swój udział w liczebności turystów zagranicznych.
- Dane z pierwszego półroczu 2013 potwierdzają tendencję dalszego wzrostu znaczenia tej części przychodów dewizowych, którą generują przyjazdy z Rosji, Ukrainy i Białorusi. Związane jest to zarówno ze wzrostem poziomu wydatków przeciętnych, jak i liczby przyjazdów. W 2013 wyraźnie natomiast zwiększyło się znaczenie Ukrainy (po ubiegłorocznym spadku). W badanym półroczu zmniejszyło się także ekonomiczne znaczenie przyjazdów ze Słowacji (ruch rośnie, wydatki maleją) oraz Czech, gdzie spada zarówno ruch, jak i wydatki.
- Po ubiegłorocznych odchyleniach w strukturze przyjazdów do Polski (głównie z krajów UE), związanych z Euro 2012, wraca ona do poziomu z lat ubiegłych.

Porównanie oszacowań dla pierwszych półroczy 2012 i 2013 pokazuje, że łączne przychody dewizowe kraju (liczone w USD) nieznacznie wzrosły, przy czym wzrost ten zanotowano w odniesieniu do przychodów od turystów.

Dr Justyna Wiktorowicz

Katarzyna Janczak

Krzysztof Patela

wrzesień 2013 r.